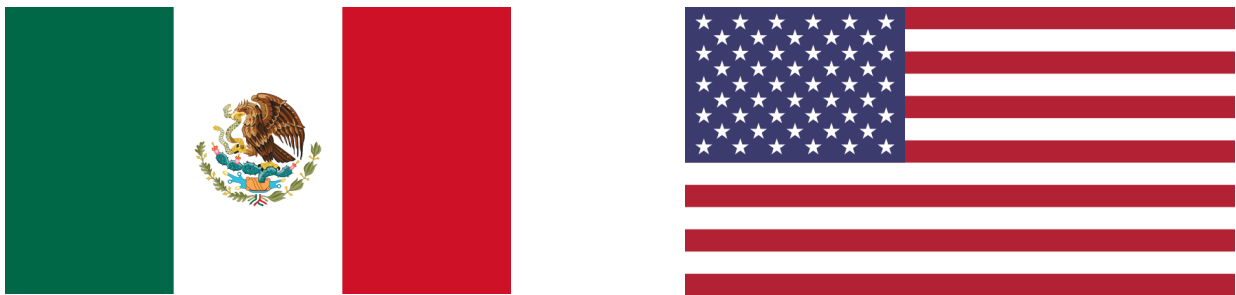

Világok között

Guadalupe az Egyesült Államokban született, Mexikóban tanult, és azóta a két ország között ingázik. Az otthona ott van, ahol a családja, és nem tudja pontosan, hol szeretne megöregedni. Több családtagjához hasonlóan ő is az úgynevezett transzmigránsok csoportjához tartozik. A migrációval foglalkozó kutatók megállapították, hogy a határátlépések száma – a migrációval összehasonlítva – nem csökkent a későbbi generációk körében sem. A biztos egyhelyben lakás és élet, legalábbis a nemzetállam viszonylatában, egyre inkább történelmi anomáliának tűnik.

Ha az ember egy vasárnap New York-ban a George Washington híd környékén sétál a Hudson folyó mentén, több focicsapatot is láthat a mintegy 40 közül, melyek saját, nem hivatalos bajnokságuk mérkőzéseit játsszák. Csak spanyol szót hallani, mivel a játékosok és nézők többsége mexikói és egyéb latin-amerikai – sokan közülük illegális bevándorlók. Itt nemcsak a bőrt rúgják, hanem honfitársakkal és barátokkal is találkoznak, megosztják egymással az információkat, az álláslehetőségeket és a munkatapasztalatokat. Olykor az is megesik, hogy megjelenik a mexikói konzul vagy a konzulátus egyik munkatársa. A szezon hivatalosan egy meccsel kezdődik, ahol végre igazi mexikói tortillát és tacót lehet enni.

Lehet, hogy Doña Rosa is ott van valamelyik gyerekével vagy unokájával, s a bódéjában a legfinomabb mexikói ételeket főzi. Doña Rosa 1923 körül született, saját elmondása szerint szegény családból származik. Piaxtlában nőtt föl, egy kis faluban a Mixteca Poblana régióban, egy Mexikóvárostól délkeletre fekvő kopár vidéken. Doña Rosa a 60-as évek végén jött az Egyesült Államokba, és háztartási alkalmazottként helyezkedett el. Azóta már sokszor átkelt a két ország közötti határon, először illegálisan, később hivatalos tartózkodási engedéllyel. Doña Rosa családjában három egymást követő nemzedék is felnőtt, melynek tagjai különböző nagyvárosokban élnek szerte az USA-ban és Mexikóban, illetve néhány családtag többé-kevésbé tartósan vagy az USA-ban, vagy Mexikóban él, s a két ország között változtatja tartózkodási helyét.

Doña Rosa lánya, Guadalupe például 13 éves korában hozzáment egy mexikói munkáshoz, akivel együtt kivándoroltak az Egyesült Államokba, de négy év után visszaköltöztek a családdal Mexikóba, mert nem akarták, hogy a gyerekeik az USA-ban nőjenek fel. 1980 óta rendszeresen ingázik a mexikói Piaxtla és New York között. Amikor megkérdezik tőle, hol a hazája, azt válaszolja: „Ahol a családom.” Azt nem tudja pontosan, hol akar megöregedni.

Guadalupe lánya, Doña Rosa unokája tipikus transznacionális migráns, országok közötti vándor. Noha az USA-ban született és amerikai állampolgár, a mexikói Pueblában tanult, és mind a mai napig gyakran ingázik a két ország között. Próbált „igazi amerikaivá” válni, de nem tudta, és nem is akarta feladni a sajátjának érzett mexikói történelmet és kultúrát. Bizonyos dolgokat az Egyesült Államokban szeret jobban, másokat Mexikóban. Ha a rokonok azzal piszkálják, hogy döntse el végre, hová tartozik, azt válaszolja: „az anyánk és az apánk közül sem kell választani, nekem miért kellene hát döntenem Mexikó és az Egyesült Államok között”.

A társadalmi kapcsolatháló és terek, amelyekben a (transz)migránsok tevékenykednek, nem feltétlenül kötődnek konkrét földrajzi régióhoz. Inkább a telefonon vagy interneten folytatott, országok közötti napi kommunikáció során jönnek létre, azáltal, hogy a migránsok rendszeresen töltenek időt az eredeti és a befogadó közösségekben is. Például bizonyos újságokat olvasnak vagy bizonyos rádióadókat hallgatnak, pénzt váltanak, ételeket és kulturális termékeket (például egyfajta „világok közti” létet megteremtő CD-ket és DVD-ket) csereberélnek a családtagok között, otthon és a befogadó közösségekben is, de úgy is, hogy minden fontos otthoni és családi döntést az országhatárokon keresztül koordinálnak.

Ilyen típusú kommunikáció és kapcsolatok természetesen már azóta léteznek, hogy vannak nemzetek és országok, de az utóbbi évtizedekben ezek új értelmet nyertek és intenzívebbé váltak, hála a modern közlekedési és telekommunikációs eszközöknek.

Nézd meg a következő diagramon, hogy Doña Rosa családtagjai hol mindenfelé laknak az Egyesült Államokban és Mexikóban. Nézd meg azt is, honnan mi jön be és hová kerül.

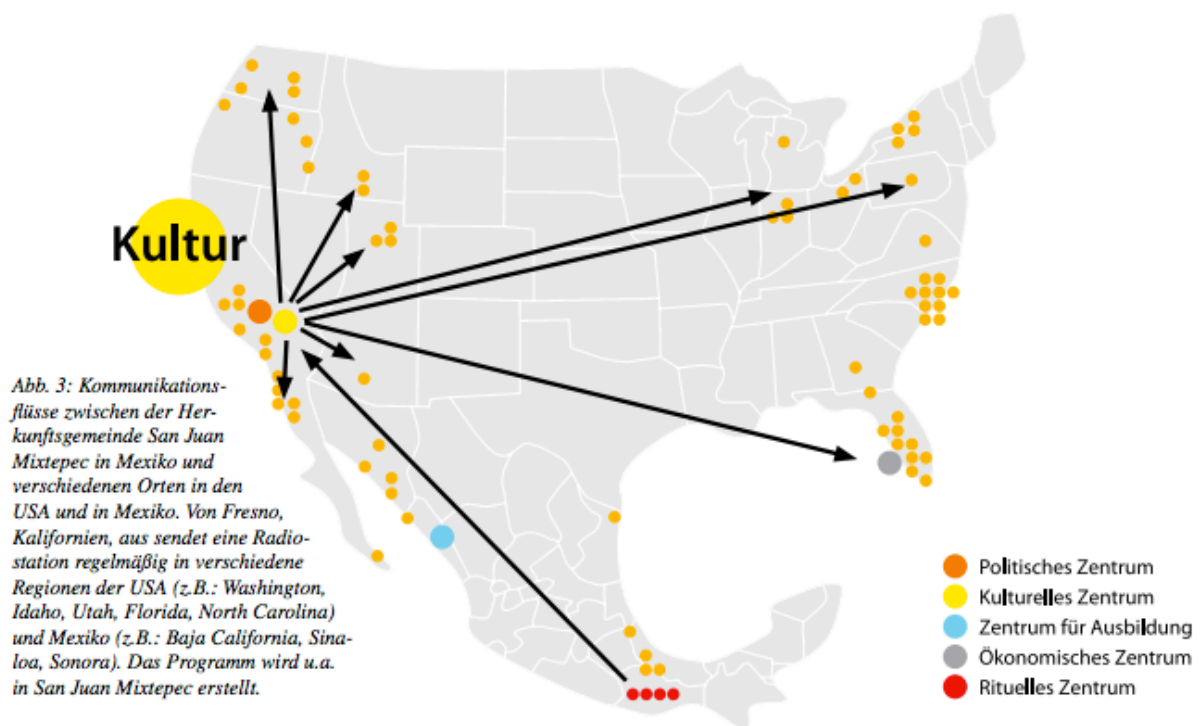

Abb. 4: Netzwerk der Aus- und Weiterbildung zwischen der Herkunftsgemeinde San Juan Mixtepec in Mexiko und verschiedenen Orten in den USA und in Mexiko. In Mexiko ist der Bundesstaat Sinaloa traditionell ein erster Anlaufpunkt für weiterführende Ausbildung von Migranten aus San Juan Mixtepec wie aus den USA (z.B. aus Ohio, Florida).

Aus- und Weiterbildung

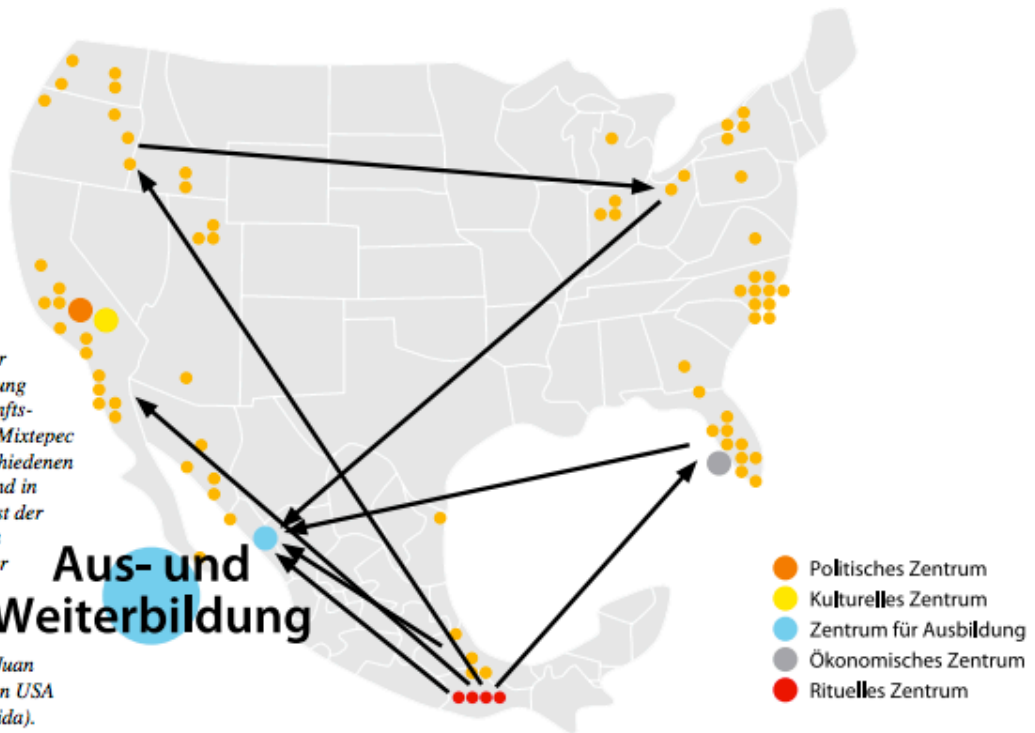
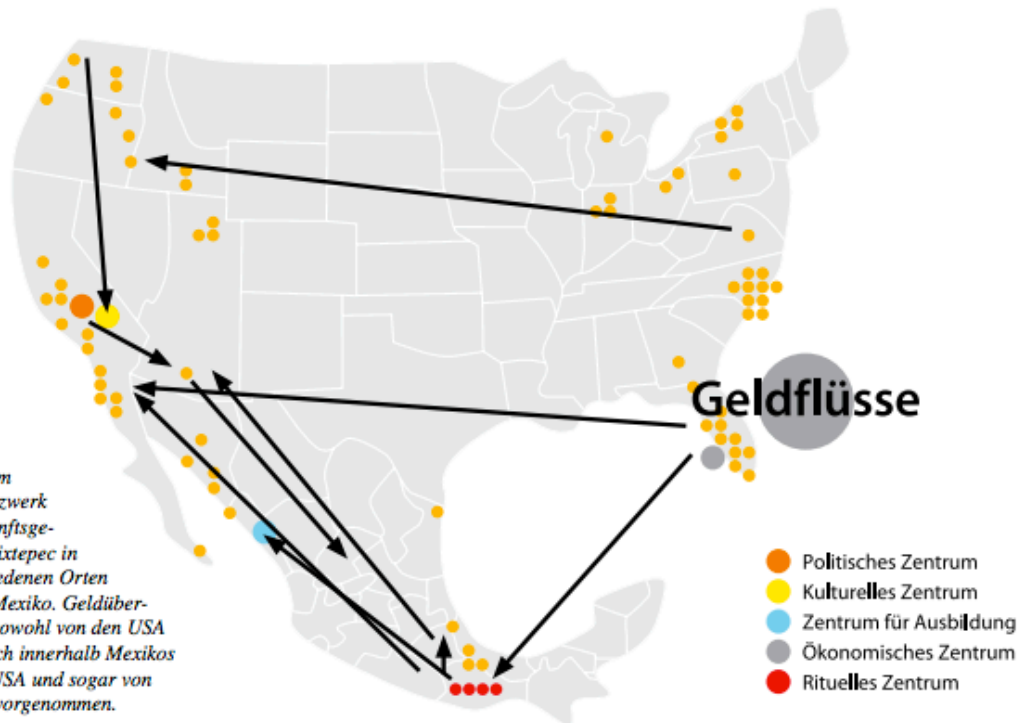

Abb. 5: Geldflüsse im transnationalen Netzwerk zwischen der Herkunftsgemeinde San Juan Mixtepec in Mexiko und verschiedenen Orten in den USA und in Mexiko. Geldüberweisungen werden sowohl von den USA nach Mexiko als auch innerhalb Mexikos und innerhalb der USA und sogar von Mexiko in die USA vorgenommen.

Geldflüsse

Fordítás

Kultur = kultúra

Aus- und Weiterbildung = oktatás és képzés

Geldflüsse = készpénzáramlás

Politisches Zentrum = politikai központ

Kulturelles Zentrum = kulturális központ

Zentrum für Ausbildung = oktatási központ

Ökonomisches Zentrum = gazdasági központ

Rituelles Zentrum = vallási központ

Forrás

Pries, Ludger „Globaler Wandel und das Entstehen transnationaler Migration: Zwischen den Welten zu Hause“ in Rubin Sonderheft 2007, Universität Bochum